



# DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa 10 września 1953 r.

Nr 15

Poz. 145—152

## T R E Ś Ć :

### Zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli:

- Poz. 145 — Nr 190 w sprawie produkcji i stosowania w budownictwie tworzyw cementowo-glinianych  
Poz. 146 — Nr 192 w sprawie procentowego przydziału wysokości rezerwy awaryjnej na rok 1954  
Poz. 147 — Nr 200 w sprawie produkcji tarcicy lotniczej.  
Poz. 148 — Nr 201 w sprawie oszczędności cegły w projektach i wykonawstwie ścian budynków.

### Okólniki:

- Poz. 149 — Nr 34 w sprawie kosztorysowania robót kamieniarskich i rozliczeń za ich wykonanie.

- Poz. 150 — Nr 46 w sprawie uzupełnienia okólnika Nr 34 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 14 lipca 1953 r. w sprawie kosztorysowania robót kamieniarskich i rozliczeń za ich wykonanie.  
Poz. 151 — Nr 43 w sprawie prowadzenia dziennika budowy i księgi obmiarów robót.

### Pismo okólne:

- Poz. 152 — Nr 83 w sprawie prowizorycznych zabezpieczeń budynków przed zaciekami.

### Komunikaty.

145.

### ZARZĄDZENIE Nr 190

#### MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 10 sierpnia 1953 r.

w sprawie produkcji i stosowania w budownictwie tworzyw cementowo-glinianych.

(L. dz. DVII/3/6918/53)

Biorąc pod uwagę przydatność tworzyw cementowo-glinianych dla wykonania niektórych robót budowlanych, izolacyjnych i wykończeniowych oraz możliwość stosowania tych tworzyw w produkcji materiałów, elementów konstrukcyjnych i prefabrykatów, na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 81 z dnia 25 marca 1953 r. w sprawie rozszerzenia zakresu stosowania tworzyw cementowo-glinianych, zarządza się co następuje:

§ 1. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego Warszawa, Śląsk, Północ, Południe i Zachód wprowadzą na nadzorowanych budowach stosowanie tworzyw cementowo-glinianych tam, gdzie ich użycie jest celowe pod względem technicznym i ekonomicznie uzasadnione, zgodnie z opracowaną przez Instytut Techniki Budowlanej „Instrukcją stosowania w budownictwie tworzyw cementowo-glinianych” (Wydawnictwo P.W.T. 1953 r.).

§ 2. Wymienione w § 1 Centralne Zarządy przygotowują warunki i zapewnią bezwzględne wykonanie w 1953 r. tworzyw cementowo-glinianych w ilości przewidzianej w Planie Rozwoju Techniki dla resortu Ministra Budownictwa Miast i Osiedli na rok 1953. W wyborze asortymentu robót należy się kierować wytycznymi ustalonymi przez Instytut Techniki Budowlanej.

§ 3. Centralny Zarząd Robót Inżynierskich i Centralny Zarząd Budownictwa Wojskowego złożą do Departamentu Techniki w terminie do dnia 25 sierpnia 1953 r. konkretne wnioski odnośnie możliwości zastosowania tworzyw na budowach przez nich nadzorowanych. Wnioski powinny uwzględniać rodzaj robót, miejsce i ilości zastosowania tworzyw cementowo-glinianych do końca 1953 r.

§ 4. Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych wprowadzi począwszy od dnia 1 września 1953 r. stosowanie tworzyw cementowo-glinianych przynajmniej na 30% nadzorowanych przez siebie budowach, w zależności od posiadanej ilości i odpowiedniej wartości gliny, w pobliżu miejsca budowy. Ogólna ilość zastosowanych do końca 1953 r. tworzyw cementowo-glinianych nie może być jednak mniejsza od 40.000 m<sup>2</sup>.

§ 5. Wymienione w § 1, 3 i 4 jednostki złożą w Departamencie Techniki w terminie do dnia 25 sierpnia 1953 r. wykaz budynków, w których przewiduje się stosowanie tworzyw cementowo-glinianych w r. 1953.

§ 6. Departament Głównego Mechanika i Energetyka przy współpracy z Instytutem Organizacji i Mechanizacji Budownictwa, Instytutem Techniki Budowlanej, Instytutem Budownictwa Mieszkaniowego oraz Departamentem Techniki przygotowuje warunki dla produkcji z początkiem

1954 r. potrzebnego sprzętu i urządzeń do mechanicznego przygotowania zawiesziny glinianej. Projekty prototypów należy wykonać do dnia 1 grudnia 1953 r.

§ 7. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego Warszawa i Zachód, Centralny Zarząd Zakładów Prefabrykacji oraz Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych rozpoczyna z dniem 1 października 1953 r. w skali półtechnicznej produkcję prefabrykowanych elementów ściennych, dachowych, pustaków wentylacyjnych i kominowych, elementów do kanałów mechanicznej wentylacji i ogrzewania itp. z zastosowaniem tworzyw cementowo-glinianych. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego: Południe, Północ i Śląsk rozpoczyna produkcję tychże elementów począwszy od 1 kwietnia 1954 r.

§ 8. Instytut Budownictwa Mieszkaniowego przy ścisłej współpracy z Instytutem Techniki Budowlanej oraz jednostkami wykonawczymi rozłoży przede wszystkim na terenie miasta stołecznego Warszawy opiekę nad budowlami stosującymi tworzywa gliniano-cementowe w kierunku obserwacji i dalszego pogłębiania doświadczeń w tej dziedzinie.

§ 9. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego, Centralny Zarząd Robót Inżynierskich, Centralny Zarząd Budownictwa Wojskowego oraz Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych gromadzić będą materiały odnoszące się do doświadczeń w zakresie stosowania tworzyw cementowo-glinianych, a w szczególności do strony ekonomicznej zagadnienia. Materiały te z odpowiednio opracowanymi wnioskami i analizą kosztów, wymienione wyżej Centralne Zarządy przesyłać będą w odstępach kwartalnych do Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego w celu dalszego ich przepracowania.

§ 10. Samodzielny Wydział Kosztorysów Cen i Umów w porozumieniu z Centralnym Zarządem Budowy Miast i Osiedli „ZOR” opracuje i przedłoży do podpisu Ob. Ministrowi w terminie do dnia 1 listopada 1953 r. projekt zarządzenia regulującego tymczasowo zagadnienie kosztów stosowania tworzyw cementowo-glinianych.

§ 11. Instytut Budownictwa Mieszkaniowego opracuje i wyda w terminie do dnia 1 kwietnia 1954 r., na podstawie uzupełniających badań na skalę techniczną i uzyskanych doświadczeń, praktyczny podręcznik o stosowaniu tworzyw cementowo-glinianych w budownictwie oraz produkcji elementów prefabrykowanych.

§ 12. Centralny Zarząd Biur Projektowych wyda polecenie nadzorowanym biur projektowym wprowadzenia do dokumentacji na rok 1954 dla typowych budynków mieszkalnych alternatywnego rozwiązania z zastosowaniem tworzyw cementowo-glinianych.

§ 13. Departament Techniki przy współpracy Centralnego Zarządu Szkolenia Zawodowego, Instytutu Budownictwa Mieszkaniowego i Instytutu Techniki Budowlanej zorganizuje do końca III kwartału 1953 r. kurs szkoleniowy z oderwaniem od pracy w zakresie stosowania tworzyw cementowo-glinianych dla kierowników robót i brygadzystów.

§ 14. Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego, Centralny Zarząd Budownictwa Wojskowego, Centralny Zarząd Robót Inżynierskich i Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych zorganizują na budowach stosujących tworzywa cementowo-gliniane szkolenie przyzakładowe dla maj-



strów i brygadzystów pod kierunkiem wyszkolonych instruktorów.

§ 15. Departament Produkcji Pomocniczej będzie koordynował i czuwał nad realizacją zagadnień wynikających z postanowień § 7 w zakresie produkcji elementów prefabrykowanych oraz w porozumieniu z Departamentem Techniki ustawiał zadania w zakresie tworzyw cementowo-glinianych w kwartalnych planach operatywnych jednostek produkcyjnych.

§ 16. Centralne Zarządy, Departamenty i Instytut Budownictwa Mieszkaniowego, na które nałożono w zarządzeniu obowiązki, będą składać Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli poprzez Departament Techniki kwartalne meldunki z przebiegu i realizacji nałożonych na nie obowiązków i zadań.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1953 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 65 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 14 czerwca 1951 r. w sprawie stosowania w budownictwie tworzyw cementowo-glinianych (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 7 poz. 68).

Minister R. Piotrowski

146.

#### ZARZĄDZENIE Nr 192

#### MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 10 sierpnia 1953 r.

w sprawie procentowego podziału wysokości rezerwy awaryjnej na rok 1954.

(L. dz. D.VIII/4/4092/53)

W związku z instrukcją stanowiącą załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 189 z dnia 13 lipca 1953 r. w sprawie opracowania projektu planu remontów kapitalnych na rok 1954 zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się następujący podział wysokości rezerwy awaryjnej na rok 1954:

1. dla Centralnych Zarządów Budownictwa Miejskiego Warszawa, Śląsk, Południe, Północ, Zachód, Centralnego Zarządu Robót Instalacyjnych Budownictwa Miejskiego, Robót Inżynierskich Budownictwa Miejskiego, Budownictwa Wojskowego, Sprzętu i Mechanizacji Budownictwa Miejskiego, Zakładów Prefabrykacji, Zarządu Zaopatrzenia Robotniczego Budownictwa Miejskiego, Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych — 4%;

2. dla Centralnego Zarządu B.M.i.O. „ZOR“, Centralnego Zarządu Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego i Pełnomocnika Akcji Robót Rozbiórkowych — 3%.

§ 2. Zobowiązuje się centralne zarządy i zarządy do przekazania wysokości rezerwy awaryjnej, pomiędzy poszczególne nadzorowane przedsiębiorstwa (wojewódzkie zarządy, oddziały zaopatrzenia robotniczego).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1953 r.

Minister R. Piotrowski

147.

#### ZARZĄDZENIE Nr 200

#### MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 21 sierpnia 1953 r.

w sprawie produkcji tarcicy lotniczej.

(L. dz. D.IX/200/30/53)

W celu uregulowania produkcji tarcicy lotniczej w resorcie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli zarządza się co następuje:

§ 1. Tartaki nadzorowane przez centralne zarządy budownictwa miejskiego i Zarząd Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych zobowiązane są do wysortowywania i składowania z produkowanej przez nie tarcicy nieobrzynanej — materiału mającego cechy tarcicy lotniczej określonej normą PN/L-19000.

§ 2. Wysortowane z produkcji, ilości tarcicy lotniczej, kierownicy tartaków powinni zgłaszać do bezpośredniego odbiorcy — Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione — Warszawa 21 — Okęcie, Al. Krakowska 145.

§ 3. Przekazywanie ostateczne tarcicy lotniczej dokonywane będzie na miejscu delegowanym przez odbiorcę brakarzom na podstawie imiennych upoważnień wydanych przez Wytwórnię Sprzętu Komunikacyjnego — Okęcie.

§ 4. Rozliczenie za dostarczoną tarcicę lotniczą odbywać się będzie z odbiorcą na podstawie obowiązujących cen. Ceny i warunki odbioru tarcicy zostaną podane przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia Budownictwa Miejskiego.

§ 5. Kierownicy tartaków są obowiązani również dostarczyć brakarzom Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego — Okęcie siły roboczej w celu wysortowania tarcicy lotniczej z posiadanych przez tartak zapasów tarcicy nieobrzynanej.

§ 6. Wszelkimi kosztami związanymi z sortowaniem, odbiorem i wysyłką tarcicy lotniczej należy obciążyć odbiorcę.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 sierpnia 1953 r.

Minister R. Piotrowski

148.

#### ZARZĄDZENIE Nr 201

#### MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 24 sierpnia 1953 r.

w sprawie oszczędności cegły w projektach i wykonawstwie ścian budynków.

(L. dz. D.VII/3/6361/53).

W celu wzmocnienia dalszej oszczędności w racjonalnym użyciu cegły oraz wobec ustalenia przez Polski Komitet Normalizacyjny i Państwową Komisję Planowania Gospodarczego nowego podziału cegły na klasy zarządza się co następuje:

§ 1. Nakazuje się stosowanie następujących klas cegły, w zależności od wytrzymałości na ściskanie: klasa 350, 250, 150, 100, 75 i 50 (PN/B-12001).

We wszystkich projektach opracowanych po dniu 1 września 1953 r. należy oznaczać wymaganą wytrzymałość (klasę) cegły.

§ 2. Ze względu na stosunkowo małe ilości produkowanej cegły gatunku doborowego „D“ należy ograniczyć stosowanie tego rodzaju cegły do przypadków uzasadnionych technicznie i ekonomicznie.

§ 3. Z dniem 1 października 1953 r. zakazuje się w budownictwie miast i osiedli wykonywania ścian zewnętrznych, dwóch najwyższych kondygnacji o grubości większej niż 1½ cegły.

Zaleca się również murowanie trzeciej kondygnacji licząc od góry o grubości 1½ cegły, w zależności od potrzeb konstrukcji i wymagań statycznych.

§ 4. Stosownie do strefy klimatycznej i rodzaju budynku, ściany zewnętrzne górnych kondygnacji mogą być wykonane z cegły pełnej o wymaganej klasie — z ociepleniem lub bez ocieplenia, z dziurawki grubościenniej 1, 2 i 4-ro cegłowej, z elementów żwiro-gruzo-żużlobetonowych oraz z betonów lekkich i innych podobnych materiałów zgodnie z uprzednio wydanymi zarządzeniami Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 5. Dla obiektów, które już są w budowie zmiany w dokumentacji należy wykonywać w związku z zarządzeniem Ministra Budownictwa Miast i Osiedli Nr 4 z 19.1.1952 r. (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 1, poz. 6) w sprawie stosowania elementów lub materiałów zamiennych w budownictwie.

§ 6. W projektach budowlanych, przekazywanych po dniu 15 października 1953 r. biura projektowe obowiązane są w razie potrzeby sprawdzić obliczenia statyczne i wprowadzić konieczne zmiany w rysunkach z dostosowaniem tychże do wymagań zarządzenia, bez obciążenia inwestora dodatkowymi kosztami z tego tytułu.

§ 7. Uzasadnione technicznie odchylenia w dokumentacji technicznej od wymagań zarządzenia mogą być dokonywane jedynie za zgodą Dyrektora Centralnego Zarządu Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego, a gdy chodzi o obiekty już realizowane za zgodą — dyrektorów Centralnych Zarządów Budownictwa Miejskiego i Zarządu Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1953 roku.

Minister R. Piotrowski



149.

## OKÓLNİK Nr 34

## MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 14 lipca 1953 r.

## w sprawie kosztorysowania robót kamieniarskich i rozliczeń za ich wykonanie.

(L. dz. SWKCiU/25/53)

Celem ujednolicenia sporządzania kosztorysów robót kamieniarskich oraz rozliczeń z tytułu wykonania tych robót między inwestorem a wykonawcą — ustala się, co następuje:

- § 1. 1. Kosztorysy na roboty kamieniarskie należy sporządzać według poziomu cen z lipca 1950 r., co umożliwia porównywanie kosztów robót kamieniarskich z kosztami innych robót, obliczonych na podstawie Cennika Robót Budowlanych i Instalacyjnych na rok 1950 (CRBI-50), a dotyczących tych samych budowli.
2. Ceny kosztorysowe na roboty kamieniarskie powinny być ustalone według zasad podanych w CRBI-50 w sposób podany w następnych paragrafach okólnika.
- § 2. 1. Ceny robót kamieniarskich w zakresie robocizny powinny obejmować montaż gotowych obrobionych elementów kamiennych łącznie z kosztami transportu na budowie.
2. Koszty montażu należy kalkulować na podstawie branżowego katalogu norm i stawek jednostkowych z 1951 r., obowiązującego w resorcie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.
3. Koszty transportu na budowie należy kalkulować na podstawie katalogu norm i cen jednostkowych z 1950 r. dział III roboty transportowe.
4. Do kosztów robocizny obliczonych w powyższy sposób należy doliczać 2,5% z tytułu robót pomocniczych, wymienionych w okólniku Nr 11 Min. Odbudowy z dnia 11 kwietnia 1949 r. o sposobie sporządzania kosztorysów urzędowych (Dz. Urz. Min. Odb. Nr 6 z 1949 r., poz. 52) oraz w piśmie okólnym Min. Bud. z dnia 10 sierpnia 1949 r. (Dz. Urz. Min. Bud. Nr 11 z 1949 r., poz. 98). Do datek ten obejmuje koszty segregowania i dobierania elementów w trakcie składowania na placu budowy oraz rusztowania pomocnicze — wewnętrzne do wysokości 5 m.
5. Celem sprowadzenia tak ustalonych cen do poziomu r. 1950, należy je podwyższyć o 3,5%.

- § 3. 1. Ceny robót kamieniarskich w zakresie materiałów powinny obejmować koszty surowca, obróbki i materiałów pomocniczych.
2. W przypadku ustalenia w założeniach kosztorysowych, że kamieniolomy dostarczą obrobiony kamień — należy koszty obrobionych elementów obliczać na podstawie cenników **Zjednoczenia Przemysłu Kamienia Budowlanego (ZPKB)** w Krakowie, doliczając z tytułu ubytków (manco) 2%.
3. W przypadku ustalenia w założeniach kosztorysowych, że kamień zostanie obrobiony przez zakłady **Zjednoczenia Robót Kamieniarskich (ZRK)** jako wykonawcę robót — koszty kamienia należy obliczać w drodze kalkulacji przyjmując:
- a) normy zużycia kamienia według zasad podanych w podręczniku „Analiza Robót Budowlanych” z 1938 r. — wydawnictwo b. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
  - b) ceny surowca w/g cennika ZPKB w Krakowie,
  - c) koszty obróbki elementów kamiennych według branżowego katalogu norm i cen jednostkowych z 1951 r., obowiązującego w resorcie Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z doliczeniem 78% z tytułu kosztów ogólnych.

- § 4. 1. Ceny robót kamieniarskich w zakresie dowozu materiałów w przypadku wykonywania robót z elementów obrobionych przez ZPKB powinny obejmować:

- a) koszty przewozu koleją obrobionych elementów do najbliższej stacji kolejowej, liczone według taryfy obowiązującej od 1.VII.50 r. (ogłoszone w Dz. Taryf b. Min. Komunikacji),

- b) koszty przewozu elementów ze stacji kolejowej na budowę obliczane wg stawek podanych w okólniku Nr 46 Min. Budownictwa z dn. 4.9.1950 r. (Dz. Urz. Min. Bud. Nr 12 z 1950 r., poz. 140) — (CRBI-50, część I) z dodatkiem 3% na roboty pomocnicze.
- c) koszty dowozu materiałów na wykonanie zaprawy, obliczone wg stawek przewidzianych w okólniku Nr 46 Min. Bud. z 1950 r. z doliczeniem 3% na roboty pomocnicze, przyjmując odległość ustaloną w założeniach kosztorysowych.

2. Ceny robót kamieniarskich w zakresie dowozu materiałów w przypadku wykonywania robót z elementów obrobionych przez ZRK powinny obejmować:

- a) koszty przewozu koleją surowca, licząc wg taryf obowiązujących od 1.VII.1950 (Dz. Taryf b. Min. Komunikacji).
- b) koszty przewozu ze stacji kolejowej do bazy obróbki kamienia oraz z bazy obróbki na budowę obliczone wg okólnika Nr 46 Min. Budownictwa z 1950 r. z doliczeniem 3% na roboty pomocnicze.

§ 5. Ceny robocizny w zakresie robót rzeźbiarskich (modelowanie) należy obliczać na podstawie cennika, dotyczącego tych robót i zatwierdzonego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

§ 6. 1. Do cen wy kalkulowanych w powyższy sposób należy doliczać koszty ogólne w wysokości następującej:

- a) do kosztów robocizny montażu . . . — 78%
- b) do kosztów obrobionych elementów kamiennych . . . — 16%
- c) do kosztów materiałów pomocniczych (zaprawa, uchwyty itp.) . . . — 21%
- d) do kosztów dowozu materiału na plac budowy . . . — 21%

2. W przypadku kosztorysowania robót w skład których wchodzi prace rzeźbiarskie (modelowanie) — do kosztów przewidzianych na opłacenie pracy rzeźbiarskiej należy doliczać koszty ogólne w wysokości 30%.

§ 7. Przy dokonywaniu rozliczeń za roboty wykonane na podstawie kosztorysów sporządzonych zgodnie z powyższymi założeniami, należy kosztorysową wartość robót przeliczać na poziom cen roku 1953 przez zastosowanie mnożnika M-53 = 0,939.

§ 8. Okólnik odnosi się do kosztorysowania i rozliczeń należności za wykonywane roboty kamieniarskie w 1953 r. Rozliczeń zakończonych nie należy rewidować.

§ 9. Okólnik obowiązuje od dnia 14 lipca 1953 r.

Minister R. Piotrowski

150.

## OKÓLNİK Nr 46

## MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 20 sierpnia 1953 r.

## w sprawie uzupełnienia okólnika Nr 34 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 14 lipca 1953 r. w sprawie kosztorysowania robót kamieniarskich i rozliczeń za ich wykonanie

(L. dz. SWKCiU/25/53)

Do okólnika Nr 34 z dn. 14.VII.1953 r. w sprawie kosztorysowania robót kamieniarskich i rozliczeń za ich wykonanie wprowadza się następujące uzupełnienie.

§ 1. Do § 3 dodaje się pkt. 4 o następującym brzmieniu: „pkt. 4. Celem sprowadzenia cen materiałów wprowadzonych w powyższy sposób z poziomu cen 1951 r. lub 1952 r. na poziom cen 1950 r. należy je podwyższyć o 4,5%.”

§ 2. Przepis, o którym mowa w § 1, odnosi się do kosztorysowania oraz rozliczeń należności za wykonywane roboty kamieniarskie w 1953 r. Rozliczeń zakończonych nie należy rewidować.

§ 3. Okólnik obowiązuje od dnia 14 lipca 1953 r.

Minister R. Piotrowski



151.

## OKÓLNIAK Nr 43

## MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 14 sierpnia 1953 r.

## w sprawie prowadzenia dziennika budowy i księgi obmiarów robót.

(L. dz. SWKCIU/17/53)

Celem ujednolicenia i usprawnienia procedury związanej z prowadzeniem dziennika budowy i księgi obmiarów robót, ustala się co następuje:

- § 1. 1. Dziennik budowy i księgę obmiarów robót należy prowadzić według wzorów, zgodnie z przepisami podanymi w normie PN/B-07001 aż do czasu odmiennego uregulowania powyższego zagadnienia.
2. Inne wzory dziennika budowy i księgi obmiarów robót stosowane obecnie na poszczególnych budowlach, mogą być prowadzone do czasu zakończenia danej budowy.
- § 2. 1. Dziennik budowy i księgę obmiarów należy prowadzić oddzielnie dla każdej budowli, którą stanowi oddzielny składnik tytułu inwestycyjnego i dla której sporządza się oddzielną dokumentację techniczną oraz przeprowadza oddzielne odbiory i rozliczenia za wykonane roboty.
2. Dla każdej oddzielnej budowli należy prowadzić:
- 1) jeden dziennik budowy,
  - 2) tyle oddzielnych części (tomów) księgi obmiarów robót ile występuje na danej budowlu bezpośrednich wykonawców.
- § 3. 1. Dziennik, dotyczący oddzielnej budowli prowadzi kierownik robót tej budowli występujący w imieniu generalnego wykonawcy, zamieszczając w nim zapisy odnośnie wszystkich robót dotyczących tej budowli.
2. Dane z zakresu robót wykonywanych przez podwykonawców niezbędne do prowadzenia dziennika budowy przez kierownika robót generalnego wykonawcy, obowiązani są dostarczać mu przedstawiciele podwykonawców, w formie dziennych raportów.
3. Przedstawiciele podwykonawców mają prawo dokonywania zapisów w dzienniku budowy i zamieszczania tam uwag i postulatów dotyczących robót przez nich wykonywanych.
4. Inspektor nadzoru obowiązany jest bieżąco kontrolować prowadzenie dziennika budowy i księgi obmiarów przez kierownika robót.
5. Zapisy dokonywane w dzienniku budowy przez inspektora nadzoru są wiążące dla wszystkich wykonawców danej budowli.
6. Kierownik robót generalnego wykonawcy obowiązany jest przekazywać, w przeciągu 2 dni od daty dokonania zapisu, podwykonawcom polecenia inspektora nadzoru, wpisane do dziennika budowy, a dotyczące robót prowadzonych przez podwykonawców, którzy stwierdzają przyjęcie do wiadomości podpisem własnym w dzienniku budowy pod dokonany zapisem inspektora nadzoru, z wystawieniem daty podpisu.
- § 4. 1. Księgę obmiarów robót prowadzą poszczególni kierownicy robót w zakresie swojej działalności przy wznoszeniu poszczególnych budowli.
2. Jeżeli dana budowla wznoszona jest przy udziale kilku przedsiębiorstw branżowych — kierownik robót występujący w imieniu każdego z tych przedsiębiorstw obowiązany jest prowadzić oddzielny tom księgi obmiarów dla robót objętych jego działalnością.
3. Kierownik robót generalnego wykonawcy obowiązany jest kontrolować, czy kierownicy robót podwykonawców prowadzą prawidłowo księgę obmiarów — szczególnie pod względem terminowości, co stwierdza w księdze obmiarów swoim podpisem i podaniem daty odbytej kontroli.
4. Kontrola i sprawdzanie ilości robót wpisywanych do księgi obmiarów należy do inspektora sprawującego nadzór nad daną budowlą w imieniu inwestora.
- § 5. Obmiar robót i dokonywanie zapisów w księdze obmiarów należy przeprowadzić przy zachowaniu następujących wytycznych:

1. obmiar robót, dotyczący oddzielnych pozycji kosztorysowych należy umieszczać na oddzielnych stronach księgi obmiarów (system kontowy zapisów),
2. obmiar odrębnych elementów bądź robót w ramach pozycji kosztorysowej należy prowadzić w kolejności ich wykonania bezpośrednio po zakończeniu danego elementu bądź roboty,
3. ilości robót w księdze obmiarów należy wpisywać na podstawie rysunków wykonawczych lub rysunków roboczych po sprawdzeniu zgodności ich z wykonanymi partiami budowli,
4. roboty zanikające powinny być wpisywane do księgi obmiarów w takim terminie, aby istniała możliwość sprawdzenia ich ilości,
5. w przypadku, gdy istnieje na budowie prawidłowo opracowany przedmiar robót dostarczony wykonawcy w ramach dokumentacji projektowo-kosztorysowej w formie załącznika do kosztorysu lub w formie tabelarycznych zestawień umieszczanych na rysunkach oraz gdy przedmiar ten został sprawdzony na podstawie obmiaru wykonanych robót — w księdze obmiaru mogą być wpisywane tylko wynikowe ilości robót (z pominięciem formuł obliczeniowych),
6. w przypadku dokonywania rozliczeń uproszczonych według zasad podanych w zarządzeniu Nr 93 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 23 kwietnia 1953 roku w sprawie uproszczonych rozliczeń za roboty budowlano-montażowe w budownictwie osiedlowym (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 7, poz. 84) — prowadzenie księgi obmiarów w odniesieniu do budynków podobnych może być ograniczone do zapisywania robót wykonanych odmiennie niż w budynku przyjętym za wzorcowy do rozliczeń.

Minister R. Piotrowski

152.

## PISMO OKÓLNE Nr 83

## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 24 sierpnia 1953 r.

## w sprawie prowizorycznych zabezpieczeń budynków przed zaciekami.

(L. dz. D. VII/3/4881/53)

W związku z zarządzeniem Nr 50 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 17.III.1953 r. w sprawie ograniczenia stosowania blachy w budownictwie miejskim i osiedlowym w roku 1953 (Dz. Urz. M. B. M. i O. Nr 4, poz. 50) wyjaśnia się, co następuje:

- 1) Przedsiębiorstwa wykonawstwa budowlanego, obowiązane są na mocy w/w zarządzenia do bezwzględnego zabezpieczenia budynków przed zaciekami, co obowiązuje również w przypadkach niedoboru blachy do wykonania koniecznych robót i obróbek blacharskich.
  - 2) Omówione w § 8 i 9 w/w zarządzenia możliwości wykonania prowizorycznych zabezpieczeń przed zaciekami w przypadkach chwilowych niedoborów blachy nie mogą w zasadzie mieć miejsca, jeżeli prowizoryczne zastąpienie blachy papą jest utrudnione ze względów technicznych i ekonomicznych. W szczególności chodzi tu o wszelkie obróbki blacharskie dachów krytych dachówką, rynny i rury spustowe.
  - 3) Na przedsiębiorstwie wykonawczym ciąży obowiązek wymiany elementów prowizorycznych na stałe, nie później niż w ciągu 6 miesięcy od daty oddania obiektu do użytku.
  - 4) W celu zapobieżenia zamrażania zbyt dużych i przedwczesnych zapasów blachy na poszczególnych budowlach, realizowane przydziały blachy powinny być kierowane do centralnych magazynów lub centralnych warsztatów blacharskich przy zjednoczeniach budownictwa miejskiego albo zarządach budowlanych.
- Tego rodzaju scentralizowanie gospodarki blachą pozwoli na lepsze jej wykorzystanie i operatywne dysponowanie, w zależności od potrzeb poszczególnych budów.

V-Dyrektor Departamentu Inż. Z. Żuchowski



## KOMUNIKAT I

## W Dzienniku Ustaw ogłoszono:

W Nr. 35 z 17.VII.53 r. poz. 152 obwieszczenie Ministra Gospodarki Komunalnej z 8.IV.53 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z 28.VII.1948 r. o najmie lokali.

W Nr 36 z 27.VII.53 r. poz. 153 obwieszczenie Ministra Obrony Narodowej z 24.VI.53 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu Kodeksu Wojskowego Postępowania Karnego.

poz. 154 obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej z 24.VI.53 r. o ogłoszeniu jednolitego tekstu przepisów wprowadzających Kodeks Wojskowego Postępowania Karnego.

W Nr 37 z 7.VIII.53 r. poz. 158 rozporządzenie Rady Ministrów z 14.VII.53 r. w sprawie wykonania art. 5 dekretu o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych.

## W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-63 z 8.VII.53 r. poz. 766 zarządzenie Prezesa Rady Ministrów Nr 90 z 26.VI.53 r. zmieniające zarządzenie z 21.I.52 r. w sprawie czasu trwania, trybu odbywania, planowania oraz zasad opłacania praktyk zawodowych w akcyjnych i dyplomowych uczniach szkół zawodowych i studentów szkół wyższych.

W Nr A-64 z 10.VII.53 r. poz. 780 zarządzenie Ministra Finansów z 17.VI.53 r. w sprawie odmiennych form rozliczeń ustalonych przez Narodowy Bank Polski dla niektórych dostaw, usług i robót.

W Nr A-65 z 14.VII.53 r. poz. 787 zarządzenie Ministra Finansów z 3.VII.53 r. w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetu państwa.

W Nr A-66 z 15.VII.53 r. poz. 792 zarządzenie Przewodniczącego P.K.P.G. z 6.VII.53 r. w sprawie przekazania Prezowski Centralnego Urzędu Gospodarki Materiałowej uprawnień do wydawania przepisów o gospodarowaniu papierem i drukami akcydensowymi.

poz. 793 zarządzenie Ministra Finansów z 30.VI.53 r. w sprawie odpisania z ksiąg jednostek budżetowych przedawnionych należności i zobowiązań w stosunku do przedsiębiorstw uspołeczniionych.

poz. 794 zarządzenie Ministra Finansów z 4.VII.53 r. w sprawie zasad zarachowania premii za ładunek i wyładunek przesyłek zmaszrutyzowanych w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” i w przedsiębiorstwach nadawczych i odbiorczych przesyłek zmaszrutyzowanych.

poz. 804 zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Materiałowej z dnia 8.VII.53 r. w sprawie gospodarowania papierem przeznaczonym na wykonywanie druków akcydensowych.

poz. 805 zarządzenie Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Materiałowej z 9.VII.53 r. w sprawie trybu zaopatrywania w druki akcydensowe i ich dystrybucję.

W Nr A-67 z 16.VII.53 r. poz. 818 zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego z 26.VI.53 r. w sprawie zasad rozliczania kosztów dodatkowych powstałych w wyniku zatrudnienia robotników zamiejscowych.

W Nr A-68 z 23.VII.1953 r. poz. 832 zarządzenie Ministra Finansów z 4.VII.53 r. o sposobie przekazywania zwrotów środków inwestycyjnych podjętych w ubiegłych latach na sfinansowanie inwestycji limitowych jednostek objętych lub rozliczających się z budżetem państwa.

W Nr A-70 z 30.VII.53 r. poz. 845 zarządzenie Ministra Finansów z dn. 7.VII.53 r. w sprawie trybu akumulacji środków przeznaczonych na remonty awaryjne w przedsiębiorstwach państwowych działających według zasad rozrachunku gospodarczego.

poz. 846 zarządzenie Ministra Finansów z 9.VII.53 r. w sprawie trybu pokrywania zobowiązań jednostek budżetowych stwierdzonych orzeczeniami komisji arbitrażowych i sądowymi tytułami wykonawczymi.

W Nr A-71 z 31.VII.53 r. poz. 857 zarządzenie Nr 99 Prezesa Rady Ministrów z 20.VII.53 r. zmieniające zarządzenie z 21.I.52 r. w sprawie czasu trwania trybu odbywania, planowania oraz zasad opłacania praktyk zawodowych w akcyjnych i dyplomowych uczniach szkół zawodowych i studentów szkół wyższych.

poz. 859 zarządzenie Przewodniczącego P.K.P.G. z 21.VII.53 r. zmieniające zarządzenie z 28.IX.51 r. w sprawie zasad tworzenia oddziałów zaopatrzenia robotniczego oraz ich organizacji.

poz. 860 zarządzenie Przewodniczącego P.K.P.G. z 21.VII.53 r. w sprawie organizacji wewnętrznej i szczegółowego zakresu działania zarządu zaopatrzenia robotniczego.

W Nr A-72 z 6.VIII.53 r. poz. 864 uchwałę Rady Ministrów nr 549 z 14.VII.53 r. ustalającą wysokość kar umownych przy przewozie przesyłek towarowych kolejami.

poz. 868 zarządzenie Przewodniczącego P.K.P.G. z 23.VII.53 r. w sprawie określenia opłat za legalizację narzędzi mierzniczych oraz za inne czynności urzędów miar.

## KOMUNIKAT II

Wydane zostały, a nie są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

## Zarządzenie Ministra Nr 181

z 30.VII.53 r. znak DVI/1/1095/53 w sprawie branżowego planu kont na 1953 r. dla oddziałów zaopatrzenia robotniczego.

## Zarządzenie Ministra Nr 182

z 31.VIII.53 r. znak DI/2/4567/53 w sprawie zmian terminów rejestracji i przyjmowania zleceń na roboty budowlano-montażowe na rok 1954.

## Zarządzenie Ministra Nr 183

z 1.VIII.53 r. znak DXIII/3/53 w sprawie instrukcji o usprawnieniu organizacji wydatków wynagrodzeń dla robotników.

## Zarządzenie Ministra Nr 184

z 30.VIII.53 r. znak GM/3/4349/53 w sprawie uprawnień zakresu działania Generalnego Pełnomocnika do spraw budownictwa mieszkaniowego na terytorium województwa stalinogrodzkiego.

## Zarządzenie Ministra Nr 185

z 30.VII.53 r. znak GM/3/4922/53 w sprawie tymczasowych zasad współpracy Centralnego Zarządu Transportu Budownictwa Miejskiego z innymi centralnymi zarządami.

## Zarządzenie Ministra Nr 187

z 6.VIII.53 r. znak CZT/42/2210/53 w sprawie wykonania planu przewozu ładunków kolejami normalnotorowymi na III kw. 1953 r.

## Zarządzenie Ministra Nr 191

z 12.VIII.53 r. znak CZT/1/2226/53 w sprawie obsługi technicznej pojazdów mechanicznych.

## Zarządzenie Ministra Nr 195.

z 12.VIII.53 r. znak GM/3/8502/53 w sprawie planowania i sprawozdawczości ogólnej.

## Zarządzenie Ministra Nr 196

z 14.VIII.53 r. znak DXIII/3/7005/53 w sprawie stosowania jednolitej dokumentacji zarobkowej robotników zatrudnionych w wykonawstwie budowlano-montażowym i instalacyjnym.

## Zarządzenie Ministra Nr 198

z 13.VIII.53 r. znak GM/Z.Insp./6390/53 w sprawie wykonania uchwał Prezydium Rządu.

## Zarządzenie Ministra Nr 199

z 22.VIII.53 r. znak ZZR/DO-I-37/53 w sprawie wprowadzenia zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w oddziałach zaopatrzenia robotniczego.

## Okólnik Ministra Nr 37

z 28.VIII.53 r. znak CZSZ/453/6600/53 w sprawie naboru kandydatów na wydziały zaoczne przy technikach budowlanych podległych Ministerstwu Budownictwa Miast i Osiedli na rok szkolny 1953/54.

## Okólnik Ministra Nr 40

z 31.VII.53 r. znak ZZR/VRII/1/19/53 w sprawie wzmocnienia walki ze stonką ziemniaczaną.

## Okólnik Ministra Nr 41.

z 30.VII.53 r. znak ZBPP/1007/1/DP/53 w sprawie wzmocnienia roli operatywnego kwartalnego planowania jako narzędzia walki o obniżenie kosztów własnych i wzrostu akumulacji w Budowlanych Przedsiębiorstwach Powiatowych.

## Okólnik Ministra Nr 44

z 14.VIII.53 r. znak ZZR/DoIII/9/53 w sprawie inwestycji oddziałów zaopatrzenia robotniczego.

## Okólnik Ministra Nr 45

z 18.VIII.53 r. znak CZSZ/423/53 w sprawie zwolnienia pracowników zatrudnionych w szkołach Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli na konferencję pedagogiczną.

## Okólnik Ministra Nr 47

z 17.VIII.53 r. znak DVII/7/8057/53 w sprawie zasad i trybu postępowania przy opracowywaniu projektu planu nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy na 1954 r.

## Pismo okólne Ministerstwa Nr 73

z 28.VII.53 r. znak DXIII/2/7347/53 w sprawie wyjaśnienia niektórych przepisów dotyczących robót kamieniarskich dział 14a K. N. i S. J.

## Pismo okólne Ministerstwa Nr 75

z 28.VII.53 r. znak DVII/3/7179/53 w sprawie uchylenia obowiązku składania miesięcznych sprawozdań z akcji uzupełniania laboratoriów polowych.



**Pismo okólne Ministerstwa Nr 76**

z 31.VII.53 r. znak DVIII/3/7327/53 w sprawie legalizowania przekroczeń funduszu płac spowodowanych delegowaniem pracowników na kursy.

**Pismo okólne Ministerstwa Nr 78**

z 6.VII.53 r. znak DIII/W/2-23/13868/53 w sprawie wyjazdów w sezonie letnim do miejscowości w strefie nadgranicznej.

**Pismo okólne Ministerstwa Nr 79**

z 8.VIII.53 r. znak GM/2/8573/53 w sprawie trybu postępowania przy załatwianiu spraw związanych z projektowa-

niem i wykonaniem uchwał Prezydium Rządu dotyczących planowania i wykonania inwestycji budowlanych.

**Pismo okólne Ministerstwa Nr 80**

z 12.VIII.53 r. DIII/W2/14039/53 w sprawie załatwiania spraw personalnych oddziałów zaopatrzenia robotniczego.

**Pismo okólne Ministerstwa Nr 81**

z 15.VIII.53 r. znak ZBPP/TP-I/2561/53 w sprawie stosowania druków operatywnych w Wydzielonych Zakładach Produkcji Pomocniczej prowadzonych przez Wojewódzkie Zarządy Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych.

Bibl. Jag.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Plac Dzierżyńskiego 3/5.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli — prenumerata roczna — 36 zł. Cena pojedynczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział miejski Warszawa Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 373 — 412 — 18 część 25, dział 5, rozdział 17 wpływy z wydawnictw. —

Cena 1 zł 50 gr

ODBIORCA:

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Druk. Akcydens., W-wa. Tamka 3. 4.000. Zam. 2010 z dn. 27.VIII.53  
Podpisano do druku 8.IX.53 r. Druk ukończono 10.IX.53.  
Objętość  $\frac{3}{4}$  ark. druku. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/60 g. 4-B-20205.